

12η Φεβρουαρίου, 1982

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, Πρ. Λ. ΛΟΙΖΟΥ, ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Λ. ΛΟΙΖΟΥ, ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΑΒΒΙΔΗΣ Δ.ο.ι.α.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

1. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΙΒΕΡΑ,
2. ΑΝΔΡΕΑ ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗ,
3. ΧΑΜΠΗ ΚΥΡΙΑΚΟΥ,
4. ΤΟΜΑΖΟΥ ΚΟΝΤΟΖΗ, ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΚΛΟΓΩΝ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
5. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
6. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ (ΔΗΚΟ),
7. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (ΔΗΣΥ),

Καθ' ων η αίτησις.

(Εκλογική Αίτησις Αρ. 4/81).

Εκλογαί — Ο Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος 72/79 ως τροποποιήθη υπό των Νόμων 73/80 και 16/81 — Κατανομή των αδιαθέτων μετα την δευτεραν κατανομήν εδρών — Άρθρον 33(4)(γ) — Ερμηνεία αυτού.

- 5 *Πράξεις ή αποφάσεις εν τη εννοία του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Εκλογαί Μελών Βουλής Αντιπροσώπων — Προσκύρωσις εδρών (Άρθρον 33(4)(γ) του Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου 72/79, ως τροποποιήθη υπό των Νόμων 73/80 και 16/81 — Δεν αποτελεί πράξιν οργάνου ασκούντος εκτελεστικήν ή διοικητικήν εξουσίαν — Θέμα ορθώς ήχθη ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως εκλογοδικείου — Σύνταγμα, Άρθρα 145 και 146 — Άρθρα 57 και 58 των εν λόγω νόμων.*
- 10

- Εκλογαί — Εκλογική Αίτησις — Παράπικον διά πεπλανημένην ερμηνείαν του άρθρου 33(4)(γ) του Περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου 72/79, ως τροποποιήθη υπό των Νόμων 73/80 και 16/81 — Υπό τας περιστάσεις ο αιτών ηδύνατο να καταχωρήση μίαν μόνον αίτησιν εν σχέσει προς αμφοτέρας τας επηρεαζομένας εκλογικάς περιφέρειάς Λευκωσίας και Λάρνακος.*
- 15

Διά της παρούσης Εκλογικής Αιτήσεως ο αιτών, που ήταν υποψή-

φιος βουλευτής του «Δημοκρατικού Συναγερμού» διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας εις τας γενικάς βουλευτικές εκλογάς της 24.5.81 ζητεί απόφασιν ότι η εκλογή του καθ' ου η αίτησις 1 ως βουλευτού του «Δημοκρατικού Κόμματος» διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας και του καθ' ου η Αίτησις 2 ως βουλευτού του «Δημοκρατικού Συναγερμού» διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος είναι άκυροι και ότι ο ίδιος ο αιτών εξελέγη βουλευτής του «Δημοκρατικού Συναγερμού» διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας και ο καθ' ου η Αίτησις 3 Βουλευτής του «Δημοκρατικού Κόμματος» διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος.

5

10

Δεν αμφισβητείται ότι μετά την Β' Κατανομήν των εδρών, που έγινε σύμφωνα με το άρθρο 33(4)(β) του Νόμου 72/79, ως ετροποποιήθη, παρέμειναν αδιάθετοι δύο έδραι, μία εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας και μία εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος.

Αι δύο αυταί έδραι έπρεπε να προσκυρωθούν ανά μία εις τον «Δημοκρατικόν Συναγερμόν» και το «Δημοκρατικόν Κόμμα». Η πρώτη προσκύρωσις έπρεπε να γίνη, όπως και έγινε, εις τον «Δημοκρατικόν Συναγερμόν» και η δευτέρα εις το «Δημοκρατικόν Κόμμα».

15

Ο καθ' ου η Αίτησις 4 Γενικός Έφορος Εκλογής προσεκύρωσε πρώτον την έδραν της Λάρνακος εις τον «Δημοκρατικόν Συναγερμόν» και μετά την έδραν της Λευκωσίας εις το «Δημοκρατικό Κόμμα».

20

Η Θέσις του αιτούντος είναι ότι εν τη ορθή ερμηνεία του άρθρου 33(4)(γ) των εν λόγω νόμων πρώτον έπρεπε να προσκυρωθή η έδρα της Λευκωσίας, όπου ο «Δημοκρατικός Συναγερμός» είχε το μεγαλύτερον αχρησιμοποίητον υπόλοιπον ψήφων εκ της Α' Κατανομής, εις το κόμμα αυτό και ακολούθως η εναπομείνασα έδρα της Λάρνακος να δοθή εις το «Δημοκρατικό Κόμμα».

25

Το Ανώτατον Δικαστήριο, αποδεχόμενον την εκλογικήν Αίτησιν, απεφάνθη:

(1) Υπό το φως των διαταξεων των άρθρων 57 και 58(β) του Νόμου 72/79, ως ετροποποιήθη δια του νόμου 16/81 και των διατάξεων των Άρθρων 146 και 145 του Συντάγματος η προσκύρωσις των δύο εδρών δεν αποτελεί πράξιν οργάνου ασκούντος εκτελεστικήν ή διοικητικήν λειτουργίαν εν τη εννοία του Άρθρου 146.1 και διά τούτο το θέμα ορθώς ήχθη ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως Εκλογοδικείου δυνάμει των παραγράφων (2)(3) και (4) του άρθρου 57.

30

35

(2) Εν όψει των διατάξεων των εν λόγω άρθρων 57 και 58 ο αιτών ηδύνατο να καταχωρήση μίαν μόνον εκλογικήν αίτησιν εν σχέσει προς αμφοτέρας τας εκλογικές περιφερείας Λευκωσίας και Λάρνακος.

(3) Η προσκύρωσις αδιαθέτων εδρών δυνάμει του άρθρου 33(4)(γ) των άνω νόμων δεν αποτελεί συνέχειαν της Β' κατανομής των εδρών, αλλά κατανομήν εδρών επομένην και ανεξάρτητον από την Β' κατανομήν. Ως εκ τούτου έπρεπε να εφαρμοσθούν εκ νέου και εξ αρχής αι διατάξεις του Άρθρου 33(4)(β), και επομένως έπρεπε να ληφθούν υπ'

40

1 C.L.R.

- 5 οψιν τα ίδια κατά εκλογικήν περιφέρειαν αχρησιμοποίητα υπόλοιπα ψήφων των μετεχόντων της τελικής αυτής κατανομής κομμάτων, ως τα υπόλοιπα, τα οποία ελήφθησαν υπ' όψιν διά να καθορισθή η σειρά παραχωρήσεως εδρών εις τα κόμματα κατά την Β' κατανομήν. βάσει των προνοιών της παραγράφου (β).

Απόφασις ως η Αίτησις. Ουδεμία διαταγή ως προς τα έξοδα.

Εκλογική αίτηση.

- 10 Εκλογική αίτηση εναντίον της εκλογής του καθ' ου η αίτηση Αρ. 1 ως Βουλευτού του Δημοκρατικού Κόμματος (ΔΗΚΟ) για την εκλογικήν περιφέρεια Λευκωσίας και του καθ' ου η αίτηση Αρ. 2 ως Βουλευτού του Δημοκρατικού Συναγερμού (ΔΗΣΥ) για την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακας.
- 15 Α. *Μαρκίδης και Χρ. Τριανταφυλλίδης*, για τον αιτητή.
Γ. *Πολυβίου, Π. Πολυβίου και Κ. Παμπαλλής*, για τον καθ' ου η αίτηση Αρ. 1.
Ξ. *Συλλούρης*, για τον καθ' ου η αίτηση Αρ. 2.
Κ. *Μιχαηλίδης*, για τους καθ' ων η αίτηση Αρ. 4 και 5.
- 20 Α. *Χατζηγιάννου*, για τους καθ' ων η αίτηση Αρ. 7.
Οι καθ' ων η αίτηση Αρ. 3 και 6 δεν ενεφανίσθησαν.

Cur. adv. vult.

- 25 *ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Πρ.* ανέγνωσε την ακόλουθη απόφαση του Δικαστηρίου: Διά της παρούσης αιτήσεως, η οποία κατεχωρήθη την 24ην Ιουνίου 1981, ο αιτητής ζητεί, κατ' ουσίαν, όπως το Εκλογοδικεϊόν αποφασίση, εν σχέσει προς τας Βουλευτικές Εκλογάς της 24ης Μαΐου 1981, διά την εκλογήν των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, πρώτον ότι η εκλογή του καθ' ου η αίτησις 1, Δημητρίου
- 30 *Λιθέρα*, ως βουλευτού του Δημοκρατικού Κόμματος (ΔΗΚΟ) διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας, είναι άκυρος, δεύτερον, ότι η εκλογή του καθ' ου η αίτησις 2, *Ανδρέα Μαθηκολώνη*, ως βουλευτού του Δημοκρατικού Συναγερμού (ΔΗΣΥ) διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος, είναι
- 35 άκυρος, τρίτον, ότι ο αιτητής εξελέγη βουλευτής του ΔΗΣΥ διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας, και, τέταρτον,

ότι ο καθ' ου η αίτησις 3 εξελέγη βουλευτής του ΔΗΚΟ διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος.

Το Ανώτατον Δικαστήριον επελήφθη της παρούσης αιτήσεως ως Εκλογοδικεΐον δυνάμει του Άρθρου 145 του Συντάγματος και των σχετικών προνοιών του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου του 1979 (Νόμος 72/79), ως και του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Εκλογικαί Αιτήσεις) Διαδικαστικού Κανονισμού του 1981. 5

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι δεν υπήρξε συμμόρφωσις προς τας προνοίας του άρθρου 33(4)(γ) του Νόμου 72/79 ως τούτο ετροποποιήθη διά του άρθρου 6 του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1980 (Νόμος 73/80) και διά του άρθρου 10 του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1981 (Νόμος 16/81). 10 15

Το ως άνω άρθρον 33(4)(γ) προνοεί ως ακολούθως:

«(γ) αι τυχόν και μετά την δευτέραν κατανομήν απομένουσαι αδιάθετοι έδραι (εις τας οποίας περιλαμβάνονται και αι μη διατεθείσαι έδραι κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου (δ) του παρόντος άρθρου) προσκυρούνται, ανά μια, κατά σειράν εις το κόμμα ή συνασπισμόν κομμάτων όστις παρουσιάζει τα υψηλότερα εκ της δευτέρας κατανομής προκύπτοντα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα και παραχωρούνται εις τους συνδυασμούς των δικαιωθέντων ταύτας κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου (θ) και τηρουμένων των αναλογιών» 20 25

Η παράγραφος (θ) του άρθρου 33(4), εις την οποίαν γίνεται αναφορά εις την παράγραφον (γ) του ίδιου άρθρου, προνοεί ως ακολούθως: 30

«(θ) εάν αι εκ της δευτέρας κατανομής κατανεμητέαι έδραι είναι πλείονες της μιας, εφ' όσον μεν αύται περιέρχονται εις εν κόμμα ή συνασπισμόν κομμάτων, παραχωρούνται εις τους συνδυασμούς του κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων αναλόγως της περιπτώσεως, των εκλογικών περιφερειών εις τας οποίας αι έδραι ανήκουσι. Εφ' όσον δε αι έδραι αύται περιέρχονται εις πλείονα του ενός κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων κατανέ- 40

μονται μεταξύ αυτών ως ακολούθως:-

5 Τα δικαιωθέντα των εδρών τούτων κόμματα ή συνασπισμοί κομμάτων κατατάσσονται κατά σειράν του ύψους των καθ' άπασαν την Δημοκρατίαν άχρησιμοποϊήτων εκ της πρώτης κατανομής υπολοίπων, προτασσομένων των συγκεντρωσάντων τα υψηλότερα άχρησιμοποϊήτα υπόλοιπα.

10 Μετά ταύτα εξευρίσκειται εν εκάστη των εκλογικών περιφερειών, εις τας οποίας ανήκουσιν αι αδιάθετοι έδραι, τα εκ της πρώτης κατανομής προκύπτοντα άχρησιμοποϊήτα υπόλοιπα ενός εκάστου συνδυασμού των συμμετεχόντων εις την δευτέραν κατανομήν κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων. Αι εκ της δευτέρας κατανομής έδραι παραχωρούνται ανά μία εις τους συνδυασμούς των δικαιωθέντων ταύτας κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων ως ακολούθως:

20 Αρχής γινομένης εκ του κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων όστις εμφανίζει τα υψηλότερα καθ' άπασαν την Δημοκρατίαν άχρησιμοποϊήτα εκ της πρώτης κατανομής υπόλοιπα παραχωρείται η πρώτη εκ των τοιούτων εδρών έδρα εις την εκλογικήν περιφέρειαν εις ην το τοιούτο κόμμα ή ο συνασπισμός κομμάτων εμφανίζει το υψηλότερον άχρησιμοποϊήτον υπόλοιπον, νοουμένου ότι υφίσταται τοιαύτη αδιάθετος έδρα, 25 άλλως η τοιαύτη έδρα παραχωρείται εις την αμέσως επομένην εκλογικήν περιφέρειαν εις ην το τοιούτο κόμμα ή ο συνασπισμός κομμάτων εμφανίζει το αμέσως επόμενον υψηλότερον άχρησιμοποϊήτον υπόλοιπον.

30 Η αυτή εργασία επαναλαμβάνεται διαδοχικώς διά το δεύτερον κατά σειράν ύψους των καθ' άπασαν την Δημοκρατίαν άχρησιμοποϊήτων εκ της πρώτης κατανομής υπολοίπων και επόμενα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων, αναλόγως της περιπτώσεως, μέχρι 35 συμπληρώσεως της σειράς κατατάξεως των συμμετεχόντων εις την δευτέραν κατανομήν κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων. Ακολούθως επαναλαμβάνεται, αρχής γινομένης εκ της εκλογικής περιφέρειας εις ην εν κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων εμφανίζει το 40 αμέσως επόμενον υψηλότερον άχρησιμοποϊήτον υπόλοιπον αυτού και ούτω καθ' εξής, η αυτή εργασία και

κατά την ιδίαν ως προεΐρηται σειράν μέχρις εξαντλήσεως του όλου αριθμού εδρών εις τας οποίας εδικαιώθη εκ της δευτέρας κατανομής εν έκαστον κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων».

Είναι παραδεκτόν υπό όλων των διαδίκων ότι μετά την 5
 δευτέραν κατανομήν, η οποία εγένετο συμφώνως προς την
 παράγραφον (β) του άρθρου 33(4). ανωτέρω, παρέμειναν,
 εκ των τριάκοντα πέντε εδρών της Βουλής των Αντιπροσώ-
 πων, αδιάθετοι, διά να προσκυρωθούν δυνάμει της παρα-
 γράφου (γ) του άρθρου 33(4), δύο έδραι, μια εις την εκλογι- 10
 κήν περιφέρειαν Λευκωσίας και μια εις την εκλογικήν περι-
 φέρειαν Λάρνακος, και ότι τα μετέχοντα της τελικής κατα-
 νομής κόμματα, διά τας εν λόγω δύο έδρας, ήσαν, κατά σει-
 ράν ύψους των καθ' άπασαν την Δημοκρατίαν αχρησιμο-
 ποιήτων υπολοίπων εκ της δευτέρας κατανομής, μόνον ο 15
 ΔΗΣΥ, με αχρησιμοποίητον υπόλοιπον 5,020 ψήφων, και το
 ΔΗΚΟ, με αχρησιμοποίητον υπόλοιπον 3, 587 ψήφων.

Ο Γενικός Έφορος Εκλογών - ο καθ' ου η αίτησις 4 - προ-
 σεκύρωσε πρώτον την έδραν εις την εκλογικήν περιφέρειαν 20
 Λάρνακος εις τον ΔΗΣΥ, με αποτέλεσμα να ανακηρυχθή ως
 εκλεγείς βουλευτής ο καθ' ου η αίτησις 2, ο οποίος είχε λάβει
 τους περισσότερους σταυρούς προτιμήσεως εκ των δύο μη
 ήδη εκλεγέντων υποψηφίων του ΔΗΣΥ διά την εκλογικήν
 περιφέρειαν Λάρνακος, και προσεκύρωσεν ακολούθως την 25
 έδραν εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας εις το
 ΔΗΚΟ, με αποτέλεσμα να ανακηρυχθή ως εκλεγείς βουλευ-
 τής ο καθ' ου η αίτησις 1, ο οποίος είχε λάβει τους περισσο-
 τέρους σταυρούς προτιμήσεως εκ των δέκα μη ήδη εκλεγέν-
 των υποψηφίων του ΔΗΚΟ διά την εκλογικήν περιφέρειαν 30
 Λευκωσίας.

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι ο Γενικός Έφορος Εκλογών δεν
 ενήργησεν εν προκειμένω συμφώνως προς τας προνοίας
 του άρθρου 33(4)(γ) και ότι δυνάμει της ορθής εφαρμογής
 των εν λόγω προνοιών έπρεπε να προσκυρωθή πρώτον η 35
 έδρα εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας εις τον
 ΔΗΣΥ, και ως εκ τούτου· εδικαιούτο να εκλεγή βουλευτής ο
 αιτητής ως λαβών τους περισσότερους σταυρούς προτι-
 μήσεως εκ των μη ήδη εκλεγέντων δέκα υποψηφίων του
 ΔΗΣΥ διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας, και ακο-
 λούθως να προσκυρωθή η έδρα εις την εκλογικήν περιφέ- 40

ρειαν Λάρνακος εις το ΔΗΚΟ, και ως εκ τούτου εδικαιούτο να εκλεγή βουλευτής ο καθ' ου η αίτησις 3 ως λαθών τους περισσότερους σταυρούς προτιμήσεως εκ των μη ήδη εκλεγέντων τριών υποψηφίων του ΔΗΚΟ διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος.

Αντιθέτως οι καθ' ων η αίτησις 1, 2 και 4 ισχυρίσθησαν ότι η προσκύρωσις των προαναφερθεισών δύο αδιαθέτων εδρών εγένετο ορθώς συμφώνως προς τας προνοίας του άρθρου 33(4)(γ).

10 Ευχαριστούμεν τους ευπαιδευτούς συνηγόρους όλων των διαδίκων διά την πολύτιμον βοήθειαν, την οποίαν παρέσχον εις το Δικαστήριον διά της επιχειρηματολογίας των κατά την διάρκειαν της ακροάσεως της παρούσης υποθέσεως. Αφού δε εμελετήσαμεν μετά προσοχής άπαντα 15 τα εγερθέντα υπ' αυτών θέματα κατελήξαμεν ομοφώνως εις τα συμπεράσματα, τα οποία παρατίθενται κατωτέρω εις την παρούσαν απόφασίν μας.

Εν σχέσει προς εγερθέντα δικονομικά ζητήματα θεωρούμεν χρήσιμον να σημειωθή ότι τα άρθρα 57 και 58(β) του 20 Νόμου 72/79, ως ούτος ετροποποιήθη διά του Νόμου 16/81, προνοούν ως ακολούθως:

«57.-(1) Παν θέμα όπερ δύναται να προκύψη εν σχέσει προς το δικαίωμα προσώπου να γίνη ή να παραμείνη βουλευτής αναφέρεται εις το Εκλογοδικεϊόν και εκδικάζεται οριστικώς και αμετακλήτως υπ' αυτού συμφώνως προς τον εκάστοτε ισχύοντα Διαδικαστικόν Κανονισμόν.

25
30
35
(2) Η προς το Εκλογοδικεϊόν αναφορά γίνεται δι' Εκλογικής Αιτήσεως καταχωριζομένης υπό του Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας ή υπό εκλογέως εγγεγραμμένου εις τον εκλογικόν κατάλογον αφορώντος εις την εκλογήν, ή υπό προσώπου αξιούντος ότι είχε δικαίωμα να εκλέξη κατά την εκλογήν ή υπό προσώπου ισχυριζομένου ότι υπήρξεν υποψήφιος κατά την εκλογήν.

(3) Διά της Εκλογικής Αιτήσεως δύναται να απαιτηθή όπως το Εκλογοδικεϊόν κηρύξη ότι η εκλογή είναι άκυρος, ή ότι η εκλογή προσώπου τινός είναι άκυρος ή ότι υποψήφιος τις εξελέγη ή εις περίπτωσιν καθ' ήν υπάρ-

χει απαιτήσεις υπό αποτυχόντος υποψηφίου ότι εξελέγη καθ' ότι είχε την πλειοψηφίαν των νομίμως δοθέντων ψήφων δύναται να απαιτηθή αναμέτρηση των ψήφων.

(4) Εκλογική αίτηση καταχωρίζεται εντός ενός μηνός από της ημερομηνίας της δημοσιεύσεως του αποτελέσματος της εκλογής εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας. 5

58. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 59 επί Εκλογική Αιτήσε η εκλογή εν σύνολω ή η εκλογή ωρισμένων υποψηφίων δύναται να κηρυχθή άκυρος επί τη αποδείξει ενός των ακόλουθων λόγων - 10

(α)

(β) ότι δεν υπήρξε συμμόρφωσις προς τας διατάξεις του παρόντος Νόμου τας αφορώσας εις εκλογάς εάν ήθελε φανή ότι η εκλογή δεν διεξήχθη συμφώνως προς τας καθιερουμένας αρχάς υπό των διατάξεων τούτων και ότι η μή συμμόρφωσις επηρέασε το αποτέλεσμα της εκλογής. 15

(γ) 20

(δ)

(ε)

(στ) ».

Εν όψει των προνοιών των ως άνω άρθρων, εν συσχέτισμώ προς τας προνοίας των Άρθρων 145 και 146 του Συντάγματος, είμεθα της γνώμης ότι η υπό του Γενικού Εφόρου Εκλογών προσκύρωσις των δυο αδιαθέτων εδρών δεν αποτελεί πράξιν οργάνου ασκούντος εκτελεστικήν ή διοικητικήν λειτουργίαν, εν τη εννοία του Άρθρου 146(1) του Συντάγματος, η οποία θα ηδύνατο να προσβληθή διά προσφυγής δυνάμει του Άρθρου τούτου, αλλά αποτελεί θέμα προκύψαν εν σχέσει προς το δικαίωμα του αιτητού να γίνη βουλευτής, εν τη εννοία του ως άνω άρθρου 57(1) και συνεπώς ορθώς τούτο ήχθη υπ' αυτού εις το Ανώτατον Δικαστήριον ως Εκλογοδικεϊόν, δυνάμει των παραγράφων (2), (3) και (4) του εν λόγω άρθρου 57. 25 30 35

1 C.L.R.

Επίσης είμεθα της γνώμης ότι, εν όψει των προνοιών των ως άνω άρθρων 57 και 58, ο αιτητής ηδύνατο να ζητήσει διά της αιτήσεώς του τας υπ' αυτού αιτουμένας θεραπείας και
5 ηδύνατο να καταχωρήση μίαν μόνον εκλογικήν αίτησιν εν σχέσει προς αμφοτέρας τας εκλογικάς περιφέρειάς Λευκωσίας και Λάρνακος.

Αναφορικός προς την ορθήν ερμηνείαν και εφαρμογήν του ως άνω άρθρου 33(4)(γ) θεωρούμεν ότι η δύναμις αυτού
10 προσκύρωσις αδιαθέτων εδρών αποτελεί κατανομήν εδρών, η οποία γίνεται ουχί ως συνέχεια της δευτέρας κατανομής, αλλά μετά, και κεχωρισμένως από αυτήν, έστω και αν αύτη γίνεται, τηρουμένων των αναλογιών κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου (β) του άρθρου 33(4).

15 Ως εκ τούτου διά τους σκοπούς της δεούσης συμμορφώσεως προς το άρθρον 33(4)(γ) έπρεπε να εφαρμοσθούν εκ νέου, και εξ αρχής, αι διατάξεις της παραγράφου (β) του άρθρου 33(4), τηρουμένων των αναλογιών, και ούτω να προσκυρωθή πρώτον εις τον ΔΗΣΥ η αδιάθετος έδρα εις
20 την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας, όπου ο ΔΗΣΥ είχε το υψηλότερον αχρησιμοποίητον υπόλοιπον αυτού (8,469 ψήφους) και ακολούθως να προσκυρωθή εις το ΔΗΚΟ η αδιάθετος έδρα εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος, όπου το ΔΗΚΟ είχε το αμέσως επόμενον (μετά τας εκλογικάς περιφέρειάς Λεμεσού και Κυρηνείας όπου δεν υφίσταντο αδιάθετοι έδραι) υψηλότερον αχρησιμοποίητον
25 υπόλοιπον αυτού (3, 908 ψήφους) και όχι να προσκυρωθούν, ως εγένετο υπό του Γενικού Εφόρου Εκλογών, η αδιάθετος έδρα εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας
30 εις το ΔΗΚΟ όπου τούτο είχε χαμηλότερον αχρησιμοποίητον υπόλοιπον (2,668 ψήφους) και η αδιάθετος έδρα εις την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος εις τον ΔΗΣΥ όπου ούτος είχε χαμηλότερον αχρησιμοποίητον υπόλοιπον (129 ψήφους).

35 Εάν η προσκύρωσις, κατά το τελικόν στάδιον, των δύο αδιαθέτων εδρών ήτο συνέχεια τής δευτέρας κατανομής, δύναμις της παραγράφου (β) τού άρθρου 33(4), ουδείς λόγος υπήρχε να γίνη περί τούτου ειδική χωριστή πρόνοια δια της παραγράφου (γ) του ιδίου άρθρου, και ούτε θα ανε-
40 φέρετο ρητώς εις την τοιαύτην παράγραφον (γ) ότι η προσκύρωσις των αδιαθέτων εδρών γίνεται όχι μόνον «κατ'

εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου (β)», αλλά «και τηρουμένων των αναλογιών».

Εκ της ολότητας των προνοιών της παραγράφου (γ), και ιδίως ως εκ της χρήσεως της φράσεως «και τηρουμένων των αναλογιών», είναι προφανές ότι διά της παραγράφου (γ) προνοείται μία νέα, χωριστή, περαιτέρω, διαδικασία κατανομής αδιαθέτων εδρών διά τους σκοπούς της οποίας τα κατά εκλογικήν περιφέρειαν αχρησιμοποίητα υπόλοιπα των κομμάτων των μετεχόντων της τελικής αυτής κατανομής είναι τα ίδια, κατά εκλογικήν περιφέρειαν, υπόλοιπα, τα οποία λαμβάνονται υπ' όψιν διά να καθορισθή η σειρά παραχωρήσεως εδρών εις τα κόμματα κατά την δευτέραν κατανομήν, βάσει των προνοιών της παραγράφου (β).

Διά ταύτα, το Δικαστήριο αποφασίζει ομοφώνως ότι η εκλογή των καθ' ων η αίτησις 1 και 2, Δημητρίου Λιβέρα και Ανδρέα Μαθηκολώνη, ως βουλευτών είναι άκυρος και ότι ο αιτητής, Λέανδρος Ζαχαριάδης, εξελέγη βουλευτής του ΔΗΣΥ διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λευκωσίας και ο καθ' ου η αίτησις 3, Χαμπής Κυριάκου, εξελέγη βουλευτής του ΔΗΚΟ διά την εκλογικήν περιφέρειαν Λάρνακος.

Εν όψει των ανωτέρω δεν χρειάζεται να αποφανθώμεν, εάν η παρούσα αίτησις ηδύνατο να καταχωρηθή και εναντίον των καθ' ων η αίτησις 5, 6 και 7, διότι έστω και εάν τούτο δεν ήτο νομοτύπως ενδεδειγμένον, εντούτοις οι εν λόγω καθ' ων η αίτησις είναι ενδιαφερόμενα μέρη, εις τα οποία ήτο ορθόν να δοθή η ευκαιρία να μετάσχουν, εάν ήθελον, της παρούσης διαδικασίας.

Λόγω της νεοφανούς και πολυπλόκου φύσεως των υπό εκδίκασιν εις αυτήν την υπόθεσιν νομικών θεμάτων αποφασίζομεν όπως έκαστος διάδικος υποστή τα ιδικά του έξοδα.

Εκλογή καθ' ων η αίτησις 1 και 2 άκυρος. Διακήρυξις ότι ο αιτητής και ο καθ' ου η αίτησις 3 εξελέγησαν βουλευταί.

This is an editorial note in English of the judgment in the above Election Petition.

Elections — The Election of Members of the House of Representatives Law 72/79, as amended by Laws 73/80 and 16/81 — Section 33(4)(c) — The allocation of seats thereunder is a distribution of seats made after and separately from the

1 C.L.R.

second distribution of seats — In order to comply with the said section, respondent 4 ought to have applied from the beginning, mutatis mutandis, the provisions of section 33(4)(b)

5 *Acts or decisions in the sense of Art 146 1 of the Constitution — Elections of Members of the House of Representatives — Section 33(4)(c) of the Election of Members of the House of Representatives Law 72/79, as amended by Laws 73/80 and 16/81 — Allocation of seats thereunder — Not an act or decision in the sense of Art 146 1 — Matter properly brought up before the Supreme Court as an Electoral Court — Constitution, Articles 145 and 146 1*
10 *and sections 57 and 58(e) of the aforesaid Law 72/79, as amended*

15 *Elections — Election petition — Complaint of erroneous application of section 33(4)(c) of the Election of Members of the House of Representatives Law 72/79, as amended by Laws 73/80 and 16/81 — Matter affecting two constituencies — Petitioner could file only one petition relating to both constituencies*

This election petition relates to the general election for the House of Representatives, which was held on 24.5.81. The petitioner contends that section 33(4) of Law 72/79 as amended
20 of the two seats, which had not been allocated during the first and second distribution of seats, there was allocated, first one seat to the Democratic Rally Party for the constituency of Lamaca and then the other seat to the Democratic Party for the constituency of Nicosia, whereas if respondent 4 had correctly interpreted and
25 applied the said section, there would have been allocated, first one seat to the Democratic Rally for the constituency of Nicosia and then the other seat to the Democratic Party for the constituency of Lamaca.

30 It was not in dispute that the first allocation of the one of the two remaining seats should have been made in favour of the Democratic Rally Party and the second in favour of the Democratic Party.

35 What was actually in dispute between the parties was whether the first allocation in favour of the Democratic Rally should concern the vacant seat of the constituency of Nicosia, where after the first distribution of seats the said party had its biggest unused remainders of votes (8,469) or the vacant seat of the constituency of Lamaca, where the aforesaid party had its smallest unused remainders of votes (129)

40 If the aforesaid section had been interpreted in the way

suggested by the Petitioner, the Petitioner, who was a candidate for the Democratic Rally for the constituency of Nicosia, would have been elected member of the House and respondent 3, who was a candidate of the Democratic Party for the constituency of Lamaca would have been elected member of the House, whereas neither respondent 1, who was a candidate of the Democratic Party for the constituency of Nicosia, nor respondent 2, who was a candidate of the Democratic Rally Party for the constituency of Lamaca, would have been elected as members of the House. 5

Held, *granting the petition*: (1) In the light of the provisions of sections 57 and 58(b) of Law 72/79, as amended by Law 16/81 and of Articles 145 and 146 of the Constitution the allocation of the two remaining seats by respondent 4 is not an act or decision in the sense of Article 146.1 of the Constitution, but a matter relating to the petitioner's right of becoming a member of the House of Representatives (section 57(1)) and, therefore, it was correctly brought up before the Supreme Court as an electoral Court in accordance with section 57, subsections (2), (3) and (4) of the said Law. 15

(2) In the light of sections 57 and 58 of Law 72/79, as amended, the Petitioner could file only one petition relating to both constituencies (Nicosia and Lamaca). 20

(3) The allocation of seats in virtue of section 33(4)(c) of Law 72/79, as amended, is a distribution of seats, which is made, not as a continuation of the second distribution of seats, but after such second distribution and separately from it, even if it is made by applying *mutatis mutandis* the provisions of section 33(4)(b) of the said law. 25

It follows that for the purpose of complying with section 33(4)(c) respondent 4 ought to have applied anew and from the very beginning, *mutatis mutandis*, the provisions of section 33(4)(b) and, consequently, to allocate first to the Democrate Rally Party the seat of the constituency of Nicosia and, then, to the Democratic Party the seat of the constituency of Lamaca. 30

If the allocation of the two undistributed seats was a continuation of the second distribution of seats there would have been no reason to insert a separate provision in the law, namely

1 C.L.R.

sub section (c) of the same section, and, moreover, it would not have been expressly provided in the said subparagraph that the allocation is made not only «by applying the provisions of paragraph (b)», but also «mutatis mutandis».

Petition granted.